

ความสำคัญของการทบทวนวรรณกรรมสำหรับการวิจัย*

วัชรินทร์ อินทรพรหม¹

บทคัดย่อ

การทบทวนวรรณกรรม เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของการวิจัยที่จะบ่งบอกถึงโอกาสของความสำเร็จและคุณภาพของงานวิจัยนั้น และสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับการวิจัยเกือบทุกหัวข้อและเนื้อหาของการวิจัย โดยเฉพาะการวิจัยเชิงปริมาณที่ต้องสังเคราะห์แนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้มาซึ่งตัวแปรและกรอบแนวความคิดของการวิจัย นอกจากนี้แนวคิดหรือทฤษฎีที่ได้รับการทบทวนวรรณกรรมยังถูกนำไปใช้ในการตรวจสอบสิ่งที่นักวิจัยค้นพบในโครงการวิจัยให้เกิดความน่าเชื่อถือ และส่งผลทำให้นักวิจัยที่ได้รับประโยชน์จากงานวิจัยนั้นอย่างแท้จริง ดังนั้นในกระบวนการวิจัย การทบทวนวรรณกรรมจึงเป็นขั้นตอนสำคัญขั้นตอนแรกของการวิจัย ซึ่งจะนำไปสู่การออกแบบการวิจัยและรายละเอียดต่างๆ ที่เหมาะสมและน่าเชื่อถือของเนื้อหาในแต่ละขั้นตอนของการวิจัย และเป็นสิ่งสำคัญที่คาดการณ์ได้ว่างานวิจัยนั้นจะแล้วเสร็จได้ตามเวลา มีความสมบูรณ์มีเนื้อหาครอบคลุม และมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด ขั้นตอนการดำเนินการทบทวนวรรณกรรมของการวิจัยสามารถดำเนินการใน 4 ขั้นตอนหลัก ดังนี้ 1) การเลือกหัวข้อที่เหมาะสมที่ต้องการวิจัย 2) การสืบค้นข้อมูล 3) การคัดแยกข้อมูล และ 4) การสังเคราะห์ข้อมูล

คำสำคัญ: การทบทวนวรรณกรรม, การวิจัย

* บทความวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พ.ศ. 2558

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, E-mail: pong9889@yahoo.com

The Importance of Literature Review for Research*

Watcharin Intaprom¹

Abstract

Literature Review is the most important part of research that indicates success and quality of research. Moreover, it can be applied to research almost on any topic and content of research especially, the quantitative research that must synthesize a related concept or theory in order to receive variables and conceptual framework of research. Then, the concept or theory found in literature can be used to determine what the researchers found in a study to be reliable. As a result, the researchers receive truly advantage from the research. Therefore, in the research process, the literature review is the first and important step of research. This step will lead to the design of the study including appropriate details and reliability of the content at each stage of the research. Furthermore, it is important to predict when the research is completed on time with integrity and quality. In the research process, the literature review is the first and important step of research. Literature review for research can be conducted in four stages: 1) select appropriate and required research topic, 2) inquiry, 3) separation and 4) the synthetic data.

Keywords: Literature Review, Research

* The Article form Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakorn Rajabhat University, Thailand, 2015

¹ Assistant Professor, Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakorn Rajabhat University, E-mail: pong9889@yahoo.com

บทนำ

การทบทวนวรรณกรรมของงานวิจัย มักจะถูกจัดไว้บทที่ 2 ในโครงสร้างของรายงานการวิจัย ทำให้นักวิจัยหรือนักศึกษาหลายๆ คนเกิดความเข้าใจผิด คิดว่าการทบทวนวรรณกรรมของงานวิจัยมีความสำคัญเป็นลำดับรองของหัวข้ออื่นๆ แต่ในความเป็นจริงการทบทวนวรรณกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งกับการวิจัย เพราะการทบทวนวรรณกรรมที่มีแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย นั้นถูกนำไปใช้ประโยชน์เกือบทุกส่วนของการวิจัย ยกตัวอย่างส่วนที่สำคัญ เช่น การเขียนความสำคัญของปัญหา การตั้งวัตถุประสงค์ การตั้งสมมติฐาน การสร้างกรอบแนวความคิดและตัวแปรของการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย เป็นต้น ดังนั้นการทบทวนวรรณกรรมของงานวิจัยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการวิจัย อาจกล่าวได้ว่ามีความสำคัญที่สุดของการวิจัยก็ได้

ความสำคัญของการทบทวนวรรณกรรม เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของการวิจัยที่จะทำให้งานวิจัยนั้นแล้วเสร็จได้อย่างมีคุณภาพ และเป็นที่น่าเชื่อถือ โดยเฉพาะในส่วนที่เป็นเนื้อหาของงานวิจัย และเป็นแนวความคิดพื้นฐานในการสังเคราะห์ตัวแปรและกรอบแนวความคิดของการวิจัย รวมทั้งเป็นการตรวจสอบผลการวิจัยหรือข้อค้นพบที่นักวิจัยค้นพบจากการวิจัย ดังนั้น ในกระบวนการวิจัย การทบทวนวรรณกรรมจึงเป็นขั้นตอนแรกของการวิจัย อันจะนำไปสู่การออกแบบการวิจัย และรายละเอียดต่างๆ ที่เหมาะสมและน่าเชื่อถือของเนื้อหาในแต่ละขั้นตอนของการวิจัย และเป็นสิ่งสำคัญที่คาดการณ์ได้ว่างานวิจัยนั้นจะแล้วเสร็จอย่างมีคุณภาพภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือไม่

นอกจากนี้จุดมุ่งหมายสำคัญของการทบทวนวรรณกรรมของงานวิจัย คือ เป็นขั้นตอนของการวิจัยที่มีความเป็นวิทยาศาสตร์มากที่สุด ด้วยการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ที่นำไปสู่กรอบแนวความคิดที่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของการวิจัย และนำไปตั้งสมมติฐานเพื่อการทดสอบในทางสถิติได้อย่างน่าเชื่อถือ ดังนั้นประโยชน์สูงสุดของการทบทวนวรรณกรรมประการหนึ่งคือ เป็นการสร้างความน่าเชื่อถือของงานวิจัยนั้นผ่านกระบวนการวิจัยที่มีความเป็นวิทยาศาสตร์

บทความเรื่องความสำคัญของการทบทวนวรรณกรรมสำหรับการวิจัย นอกจากผู้เขียนจะนำเสนอให้เห็นถึงความสำคัญของการทบทวนวรรณกรรมสำหรับการวิจัยแล้ว ผู้เขียนได้สะท้อนให้เห็นถึงผลพลอยได้จากการทบทวนวรรณกรรมและความสัมพันธ์ระหว่างการทบทวนวรรณกรรมกับหัวข้อวิจัยอื่นๆ ในงานวิจัย และการนำผลของการทบทวนวรรณกรรมไปใช้ประโยชน์กับการวิจัย รวมถึงกระบวนการการทบทวนวรรณกรรม ที่นักวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการทบทวนวรรณกรรมได้

ความสำคัญของการทบทวนวรรณกรรม

ความสำคัญของวรรณกรรมและการทบทวนวรรณกรรมควรทำเช่นใดนั้น ก่อนอื่นต้องทำความเข้าใจถึงความหมายของการทบทวนวรรณกรรมในที่นี้หมายถึง วิธีการเขียนและสรุปอย่างเป็นระบบในหัวข้อที่เฉพาะเจาะจงกับเรื่องวิจัย และเป็นการสรุปภาพรวมให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทของการวิจัยเรื่องนั้นๆ ดังนั้นการทบทวนวรรณกรรมจึงเป็นการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อการกำหนดขอบข่ายของการวิจัยเพื่อกำหนดปัญหาของการวิจัย ที่นำไปสู่การเขียนโครงร่างของการวิจัย ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงช่องว่างระหว่างความอยากรู้อยากเห็นของนักวิจัยและองค์ความรู้ของสาขาวิชา (Boswell & Cannon, 2009) ส่วน Cottrell & McKenzie (2011) เห็นว่า การทบทวนวรรณกรรมเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการระบุปัญหาของการวิจัย ก่อนที่นักวิจัยจะลงมือทำการเก็บรวบรวมข้อมูล การทบทวนวรรณกรรมจะทำให้ นักวิจัยได้รู้ว่างานวิจัยที่นักวิจัยกำลังทำนั้นควรหรือไม่ควรทำ หากพบว่ามีคนอื่นได้ทำไว้แล้ว นอกจากนี้การทบทวนวรรณกรรมยังเป็นการช่วยเติมเต็มในส่วนที่นักวิจัยคนอื่นยังทำได้ไม่สมบูรณ์ เพื่อให้ นักวิจัยได้พัฒนางานวิจัย และสามารถออกแบบการวิจัยและสร้างเครื่องมือของการวิจัยที่สามารถนำไปตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ยังตอบได้ไม่สมบูรณ์ได้ ส่วนแนวคิดของ Leary (2004) เห็นว่า สำหรับงานวิจัยใหม่นั้นส่วนใหญ่เกิดจากองค์ความรู้ที่นักวิจัยมีอยู่แล้ว ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งเท่านั้นไม่ครอบคลุมองค์ความรู้ของเรื่องวิจัยนั้นทั้งหมดได้ ดังนั้นการทบทวนวรรณกรรมหากนักวิจัยทบทวนไว้ดี นอกจากจะสร้างความน่าเชื่อถือของงานวิจัยนั้นแล้ว ยังส่งผลทำให้นักวิจัยได้รับประโยชน์จากงานวิจัยนั้นอย่างแท้จริง

การทบทวนวรรณกรรมจะทำให้ทราบถึงแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิจัยนั้นว่ามีความเหมาะสม และยืนยันว่านักวิจัยผู้นั้นเข้าใจงานวิจัยของตนเองหรือไม่ เป็นการยืนยันว่าวิจัยนั้นจะสามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ และเป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะสร้างน้ำหนักให้กับการวิจัยว่ามีคุณค่า (Houser, 2007) นอกจากนี้การทบทวนวรรณกรรมเป็นสิ่งสำคัญที่นำไปสู่การตั้งคำถามการวิจัย และเพื่อให้ได้เนื้อหาที่ทันสมัยหรือเป็นปัจจุบันสำหรับผู้อ่าน ดังนั้นการทบทวนวรรณกรรมจึงเป็นเป็นการสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างสมเหตุสมผล เพราะได้ใช้ข้อมูลทั้งสองด้าน กล่าวคือ ในการทบทวนวรรณกรรมนั้นนักวิจัยจะนำไปใช้ทั้งเหตุผลที่มาสสนับสนุนและเหตุผลในทางตรงข้าม (Writing Literature Reviews, 2007)

กระบวนการการทบทวนวรรณกรรม

กระบวนการทบทวนวรรณกรรมมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเลือกหัวข้องานวิจัยที่เหมาะสมที่ต้องการทำวิจัย

การวิจัยทางวิทยาศาสตร์จะกำหนดคำถามของการวิจัย รวมถึงข้อมูลใดบ้างที่ควรเกี่ยวข้องกับหัวข้อของการวิจัย หลังจากนั้นจะวางแผนว่าจะแก้ปัญหาหรือตอบคำถามเหล่านี้อย่างไร ซึ่งเป็นการวางแผนล่วงหน้าในการแก้ปัญหา และเป็นวิธีการที่จะช่วยให้สามารถวิเคราะห์ปัญหาได้ (Ryan & Case, 2010)

ขั้นตอนที่ 2 การสืบค้นข้อมูล

หลังจากวางแผนและกำหนดรายละเอียดของการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจะลงมือค้นหาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยต้องสืบค้นเพื่อหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษา เช่น หนังสือ บทความ สิ่งพิมพ์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หนังสือพิมพ์ และเว็บไซต์ต่างๆ ที่รวบรวมข้อมูลไว้อย่างเป็นระบบ (How to... write a literature review, 2011)

ขั้นตอนที่ 3 การคัดเลือกข้อมูล

ในขั้นตอนนี้ เมื่อนักวิจัยได้ค้นคว้าข้อมูลมาเรียบร้อยแล้ว นักวิจัยจะต้องประเมินข้อมูลที่ได้ว่าสามารถนำไปใช้ในงานวิจัยได้แค่ไหน ครอบคลุมงานวิจัยหรือไม่ โดยในขั้นตอนนี้จะมีการคัดเนื้อหาหรือเรื่องที่ไม่จำเป็นออกไปแล้วนำเนื้อหาที่ได้ไปสู่ขั้นตอนการสังเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 การสังเคราะห์ข้อมูล

ในขั้นตอนสุดท้ายของการทบทวนวรรณกรรม การสังเคราะห์ข้อมูลจะเป็นการเรียบจัดหมวดหมู่แนวคิดและทฤษฎีตามลำดับความสำคัญและเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งสรุปผลการสังเคราะห์ในแต่ละแนวคิดหรือทฤษฎีอย่างกระชับและครอบคลุม เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์กับการวิจัยในส่วนอื่นๆ ต่อไป เช่น การสร้างกรอบแนวความคิดของการวิจัย การอภิปรายผล เป็นต้น (The Stages of a Literature Review, 2010)

การนำผลของการทบทวนวรรณกรรมไปใช้ประโยชน์กับการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรมสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับการวิจัยได้หลายๆ ส่วน ในที่นี้ผู้เขียนขอเสนอเฉพาะในประเด็นที่สำคัญๆ 10 ประเด็น ดังนี้

1. การเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ดี มีความน่าเชื่อถือ และเป็นงานวิจัยที่น่าสนใจ ต้องมีข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรม โดยเฉพาะความเป็นมาที่กล่าวถึงประวัติข้อมูลของพื้นที่ องค์กร บุคคล หรือสิ่งที่สนใจจะศึกษา ควรใช้เอกสารที่มีแหล่งอ้างอิงได้และมีความน่าเชื่อถือเพื่อไม่ให้เกิดการบิดเบือนข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง เช่นเดียวกันกับการความสำคัญของปัญหานั้นนักวิจัยยกมากล่าวอ้างนั้น หากเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ เช่น สถิติหรือข้อเท็จจริงต่างๆ ต้องมีการอ้างอิงที่มาของเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานประจำปี ผลการศึกษา เอกสารที่เกี่ยวข้องต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้การทบทวน

วรรณกรรมยังนำไปสู่การเขียนข้อสรุปที่สำคัญของการเขียนความสำคัญของการวิจัย เช่น หลังจากการทบทวนวรรณกรรมแล้ว พบว่างานวิจัยนี้ยังไม่มีมีการวิจัยมาก่อน เป็นต้น

2. การตั้งคำถามของการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรม จะทำให้นักวิจัยเกิดความสงสัยในสิ่งที่นักวิจัยกำลังค้นหาคำตอบและการทบทวนวรรณกรรมนั้นยังไม่ได้คำตอบที่ต้องการ จึงนำไปสู่การตั้งคำถามของการวิจัยและการตั้งวัตถุประสงค์เพื่อหาคำตอบที่สงสัยในที่สุด ดังนั้นการตั้งคำถามของการวิจัยที่ถูกต้องจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อการทบทวนวรรณกรรมนั้นทำให้เกิดข้อสงสัยที่หาคำตอบไม่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมเท่านั้น เช่น ความสงสัยในสิ่งที่ต้องการพิสูจน์ทางทฤษฎีว่า หากนำแนวคิดหรือทฤษฎีนั้นๆ มาใช้กับพื้นที่ องค์กร บุคคล หรือสิ่งที่สนใจจะศึกษา คำตอบจะเป็นไปตามหลักของแนวคิดหรือทฤษฎีนั้นหรือไม่ หรือ อาจจะสงสัยว่าปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นสามารถอธิบายได้อย่างไร และมีแนวคิดหรือทฤษฎีใดมาสนับสนุนการอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นได้บ้าง

3. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย หากการวิจัยนั้นไม่มีการตั้งคำถามของการวิจัย การทบทวนวรรณกรรมจะนำไปสู่การกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้อย่างถูกต้อง แต่หากมีการตั้งคำถามของการวิจัยไว้แล้ว การกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยจะนำไปสู่การตอบคำถามของการวิจัยที่ตั้งไว้ ดังนั้นการกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยจะต้องนำไปสู่ผลการวิจัยที่สามารถตอบคำถามของการวิจัยได้ทุกข้อ ในกรณีที่ไม่ได้ตั้งคำถามของการวิจัย ดังนั้นการกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยจึงเป็นการตั้งขึ้นบนพื้นฐานของการหาความจริงหรือหาคำตอบที่ยังไม่สามารถอธิบายได้จากการทบทวนวรรณกรรม จึงจำเป็นต้องค้นหาความจริงหรือหาคำตอบด้วยกระบวนการวิจัย ด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อนำไปสู่การได้ความจริงหรือคำตอบที่ต้องการ

4. การตั้งสมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัยมาจากแนวคิดหรือทฤษฎีที่นักวิจัยต้องการทดสอบ ดังนั้นหากไม่มีการทบทวนวรรณกรรมจะนำไปสู่การตั้งสมมติฐานที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งการตั้งสมมติฐานจากแนวคิดหรือทฤษฎีดังกล่าวเป็นลักษณะของการหาความจริงแบบนิรนัย (Deduction) กล่าวคือ หาความจริงแบบนิรนัยนั้นเป็นการทบทวนแนวคิดหรือทฤษฎีแล้วนำมาตั้งเป็นสมมติฐานเพื่อการพิสูจน์ ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มประชากรหรือกลุ่มเป้าหมาย เช่น พื้นที่ องค์กร บุคคล หรือสิ่งที่สนใจจะศึกษา แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่คำตอบที่ต้องการนั้นว่าเป็นไปตามสมมติฐานหรือไม่ และมีความสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับแนวคิดหรือทฤษฎีนั้นอย่างไร

5. การกำหนดกรอบแนวความคิดของการวิจัย

กรอบแนวความคิดของการวิจัยมีความสำคัญอย่างยิ่งกับการวิจัย โดยเฉพาะการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และสำหรับนักวิจัยมือใหม่ที่ทำวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กรอบแนวความคิดของการวิจัยมีความจำเป็นสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพเช่นเดียวกัน เนื่องจากนักวิจัยมือใหม่อาจจะยังไม่มีความสามารถกำหนดกรอบการวิเคราะห์สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งในการกำหนดกรอบแนวความคิดของการวิจัยนั้นต้องมาจากการทบทวนวรรณกรรมเท่านั้นจึงจะถูกต้อง ดังนั้นในกระบวนการวิจัย การทบทวนวรรณกรรมจึงถูกนำมาสังเคราะห์หาตัวแปร ทั้งตัวแปรอิสระ ตัวแปรตาม และตัวแปรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวความคิดของการวิจัย แล้วนำไปสู่การสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการค้นหาคำตอบในเรื่องที่ต้องการหาคำตอบต่อไป

6. การกำหนดขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย หากจะกำหนดให้ครอบคลุมและมีความชัดเจน นักวิจัยต้องกำหนดให้มีขอบเขตหลายๆ ด้าน เช่น

6.1 ด้านแหล่งข้อมูล อาจต้องระบุพื้นที่ที่ทำการวิจัย ประชากร และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

6.2 ด้านเนื้อหา อาจต้องระบุเนื้อหาที่ต้องการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมถึงอาจจะต้องระบุตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณด้วย

6.3 ขอบเขตด้านเวลา นักวิจัยต้องกำหนดช่วงเวลาในการวิจัยให้ชัดเจน โดยเฉพาะช่วงเวลาที่จะไปเก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจากการวิจัยช่วงเวลาหนึ่งกับอีกช่วงเวลาหนึ่ง คำตอบหรือผลการวิจัยอาจจะไม่เหมือนกัน

การกำหนดขอบเขตด้านแหล่งข้อมูลของการวิจัย ส่วนใหญ่นั้นมาจากการทบทวนวรรณกรรม เช่น การค้นคว้าข้อมูลองค์กรหรือชุมชน จะทำให้ทราบถึงจำนวนผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นประชากร ที่จะใช้แจกแบบสอบถามและผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่จะใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก

การกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา โดยเฉพาะการระบุตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ต้องมาจากการทบทวนวรรณกรรมเท่านั้น ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพนั้น การทบทวนวรรณกรรมจะทำให้ให้นักวิจัยสามารถกำหนดกรอบในการวิเคราะห์ได้เช่นเดียวกัน

การกำหนดขอบเขตด้านเวลา เกี่ยวข้องกับการทบทวนวรรณกรรม คือ จะทำให้นักวิจัยทราบถึงช่วงเวลาที่เหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่หรือผู้ให้ข้อมูล เช่น การแจกแบบสอบถามความเห็นต่อการเมืองก่อนการเลือกตั้ง การเก็บข้อมูลช่วงเวลาที่ชุมชนดำเนินกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น

7. การสร้างเครื่องมือของการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรม เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือของการวิจัยโดยตรงทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ กล่าวคือในเชิงปริมาณนั้น นักวิจัยจำเป็นต้องทบทวนวรรณกรรมเพื่อกำหนดตัวแปร ที่นำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม ส่วนในเชิงคุณภาพนักวิจัยใช้ทบทวนวรรณกรรมเพื่อกำหนดแนวคำถาม ของการสัมภาษณ์หรือประเด็นที่จะไปเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนั้นการทบทวนวรรณกรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็น สำหรับการสร้างเครื่องมือของการวิจัย ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม อาจไม่เกี่ยวข้องกับการทบทวนวรรณกรรมมากนัก เนื่องจากสามารถวิเคราะห์ด้วยสถิติจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปได้ แต่ในการวิเคราะห์ข้อมูล เชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต และการสนทนากลุ่ม แม้ว่าจะมีโปรแกรมคอมพิวเตอร์ แต่เป็นโปรแกรมที่ช่วยจำแนกข้อมูลเท่านั้น ไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลให้สมบูรณ์ได้ จำเป็นต้องอาศัย การสังเคราะห์และการตีความของนักวิจัยโดยตรง ซึ่งการสังเคราะห์และการตีความข้อมูลเชิงคุณภาพ ของนักวิจัยที่จะสามารถทำได้นั้น ต้องอาศัยความเข้าใจ และองค์ความรู้จากการทบทวนวรรณกรรม ดังนั้น การทบทวนวรรณกรรมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งกับการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเชิงคุณภาพ

9. การอภิปรายผลการวิจัย

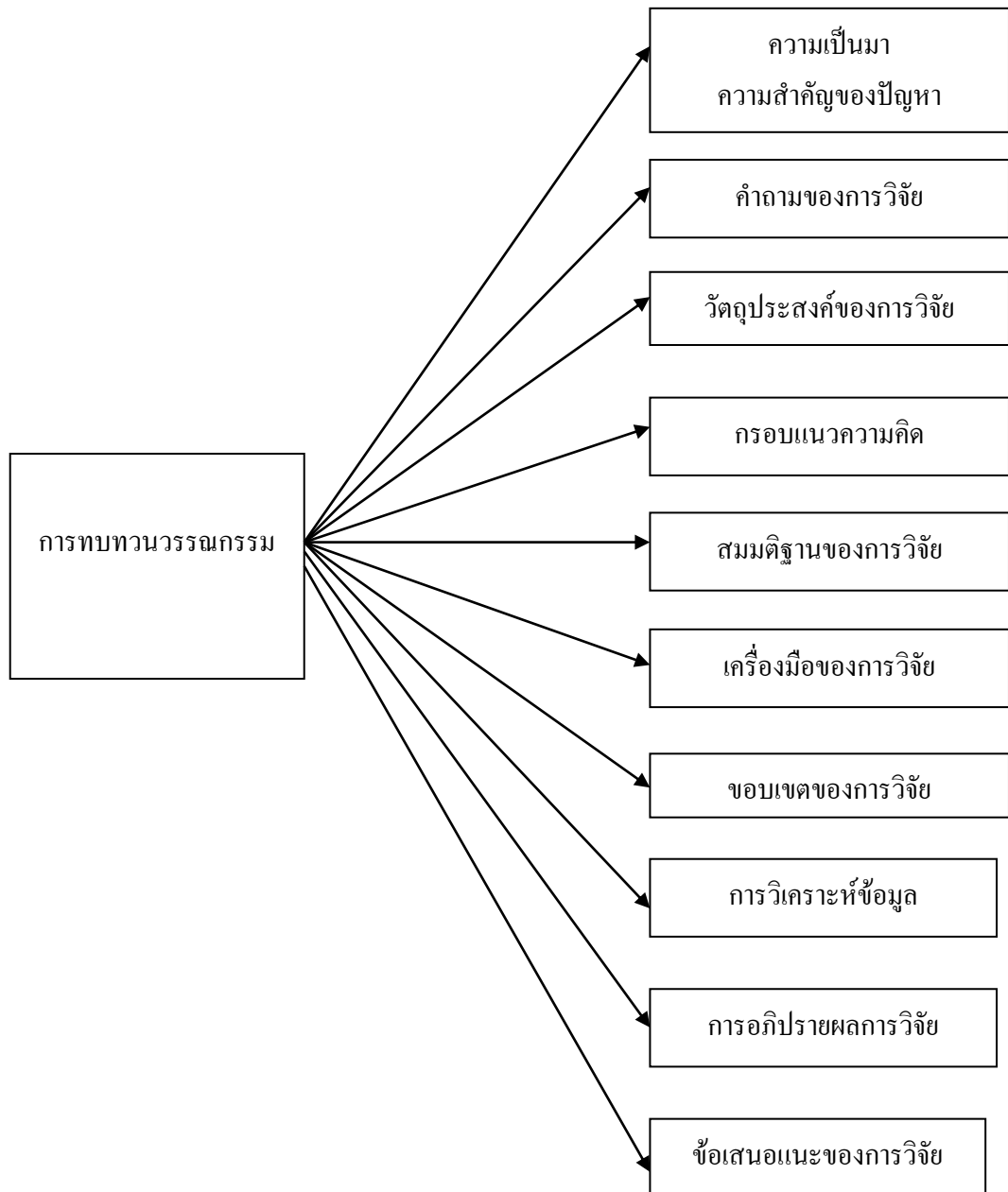
ผลการวิจัยที่นำไปอภิปรายผลมีความสัมพันธ์กับการทบทวนวรรณกรรมโดยตรง กล่าวคือ เมื่อมีการค้นพบคำตอบของการวิจัยตามกระบวนการของการวิจัย นักวิจัยต้องนำผลการวิจัยไปอภิปรายผล โดยมีหลักการสำคัญคือ ค้นพบอะไรจากการวิจัย ทำไมผลการวิจัยดังกล่าวถึงเป็นเช่นนั้น โดยนักวิจัย ต้องนำเสนอความคิดเห็นหรือทฤษฎีหรือวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากการทบทวนวรรณกรรมมาอธิบายผลการวิจัย และนำเสนอความสอดคล้องกับการวิจัยของนักวิจัยท่านใด ดังนั้นการอภิปรายผลการวิจัยจึงเป็นการ อธิบายผลการวิจัยอย่างมีเหตุผลด้วยแนวคิดหรือทฤษฎี หรือวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องที่ได้ค้นคว้ามา ซึ่ง หากเนื้อหาที่ได้มาจากการทบทวนวรรณกรรมนั้นไม่สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ แสดงว่าการทบทวน วรรณกรรมเพื่อการวิจัยนั้นไม่ครบถ้วน นักวิจัยต้องค้นคว้าทบทวนวรรณกรรมเพิ่มเติมจนกว่าจะสามารถ อภิปรายผลการวิจัยนั้นได้

10. การเขียนข้อเสนอแนะของการวิจัย

การเขียนข้อเสนอแนะส่วนใหญ่มิ 2 รูปแบบ คือ ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ประโยชน์ กับ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป โดยทั้ง 2 รูปแบบของการเสนอแนะที่ดีนั้นนอกจาก จะนำข้อเท็จจริงที่ค้นพบมาเสนอแนะเพื่อพัฒนาหรือต่อยอดการวิจัยแล้ว การเสนอแนะที่ดีนั้นควรมีการ นำแนวคิดและทฤษฎีมาสนับสนุนข้อเสนอแนะนั้นด้วย ข้อเสนอแนะนั้นจึงจะน่าเชื่อถือและเป็นรูปธรรม

ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงมากขึ้น ดังนั้นการเขียนข้อเสนอแนะของการวิจัยที่ดีจึงจำเป็นต้องนำแนวคิดและทฤษฎีที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมมาใช้ในการสนับสนุนข้อเสนอแนะนั้น

จากการนำเสนอผลของการทบทวนวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์กับการวิจัยได้หลายๆ ส่วนข้างต้นสามารถเขียนเป็นแผนภูมิได้แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ผลของการทบทวนวรรณกรรมไปใช้ประโยชน์กับการวิจัย

ความสัมพันธ์ของการทบทวนวรรณกรรมกับหัวข้อวิจัยอื่น

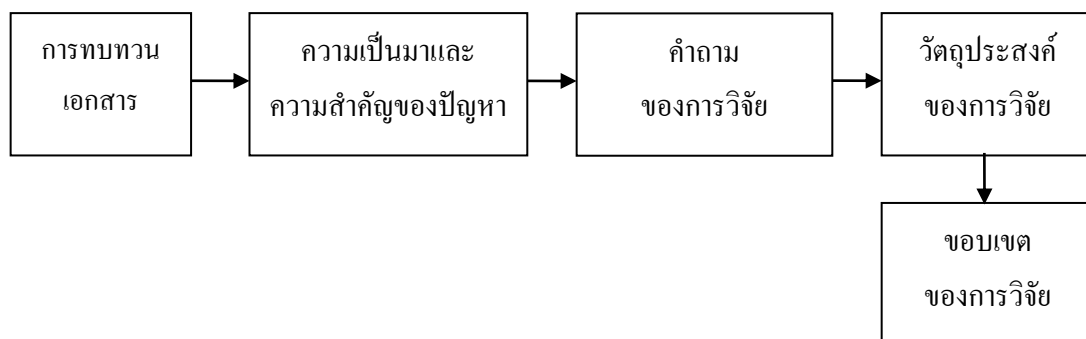
การทบทวนวรรณกรรมคือหัวใจสำคัญของการวิจัย และมีความสัมพันธ์กับส่วนอื่นๆ ของการวิจัย โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวจะมีลักษณะของการนำไปใช้ประโยชน์ของการดำเนินการวิจัย ทั้งการนำไปใช้ประโยชน์โดยตรงและนำไปใช้ประโยชน์โดยอ้อม ในส่วนนี้ผู้เขียนจะขอเสนอความสัมพันธ์ของการทบทวนวรรณกรรมกับส่วนอื่นๆ ของการวิจัย เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงของการทบทวนวรรณกรรมกับส่วนอื่นๆ ของการวิจัยในลักษณะรูปแบบความสัมพันธ์เชื่อมโยง 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 การเขียนเค้าโครงการวิจัย

กลุ่มที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

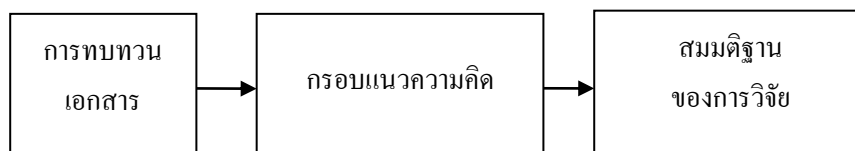
กลุ่มที่ 3 การอภิปรายผลการวิจัยและการเสนอแนะ

กลุ่มที่ 1 การเขียนเค้าโครงการวิจัยมี 2 รูปแบบ แสดงดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 รูปแบบที่ 1 การกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย

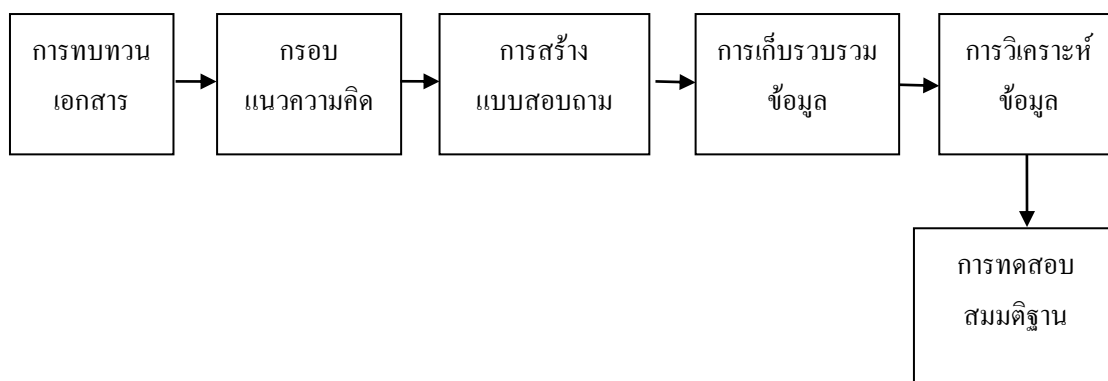
การทบทวนวรรณกรรมสามารถนำไปใช้ในการเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา โดยการเขียนความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ดีนั้น ต้องมีการอ้างอิงที่มาของข้อมูลเพื่อให้ข้อมูลหรือปัญหานั้นมีความสำคัญและน่าเชื่อถือ ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งคำถามของการวิจัย การกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอบเขตของการวิจัยซึ่งได้แสดงดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 รูปแบบที่ 2 การกำหนดกรอบแนวความคิดและการตั้งสมมติฐาน

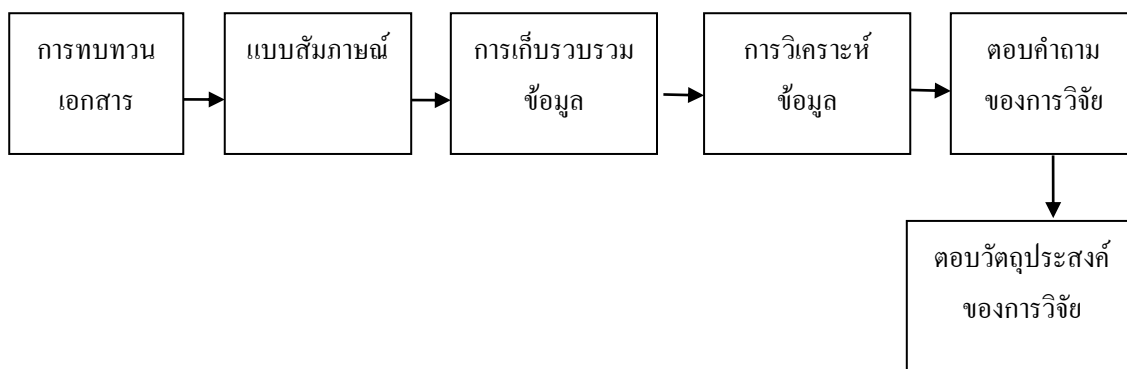
การสังเคราะห์แนวคิดหรือทฤษฎีที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม จะนำไปสู่การสร้างกรอบแนวคิดของการวิจัย ที่ประกอบด้วยตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยได้อย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ และกรอบแนวคิดของการวิจัยดังกล่าว จะสามารถนำไปตั้งเป็นสมมติฐานได้อย่างเหมาะสม

กลุ่มที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล มี 2 รูปแบบ แสดงดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 รูปแบบที่ 1 เชิงปริมาณ

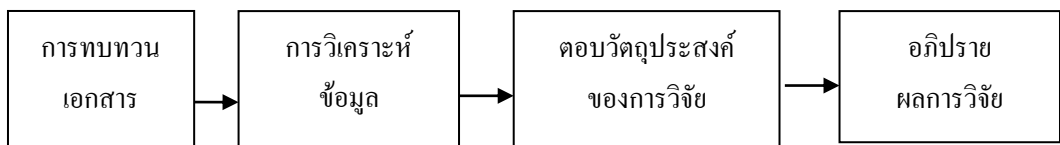
ในกระบวนการวิจัยเชิงปริมาณ การสังเคราะห์แนวคิดหรือทฤษฎีที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมคือหัวใจสำคัญในการสร้างกรอบแนวคิดและนำไปสู่การตั้งเป็นสมมติฐานที่ประกอบด้วยตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยได้อย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ ที่สามารถนำไปสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วทำการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างเป็นระบบต่อไป ซึ่งได้แสดงดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 รูปแบบที่ 2 เชิงคุณภาพ

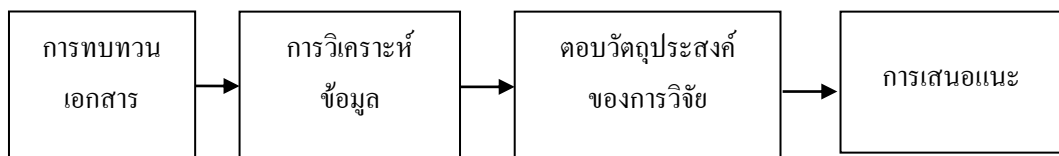
การทบทวนวรรณกรรมจะนำไปสู่การตั้งคำถามของการวิจัย นั่นคือแนวคำถามหลักหรือประเด็นที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งข้อมูลเชิงคุณภาพดังกล่าวจะถูกนำมาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามของการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป

กลุ่มที่ 3 การอภิปรายผลการวิจัยและการเสนอแนะ มี 2 รูปแบบ แสดงดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 รูปแบบที่ 1 การอภิปรายผลการวิจัย

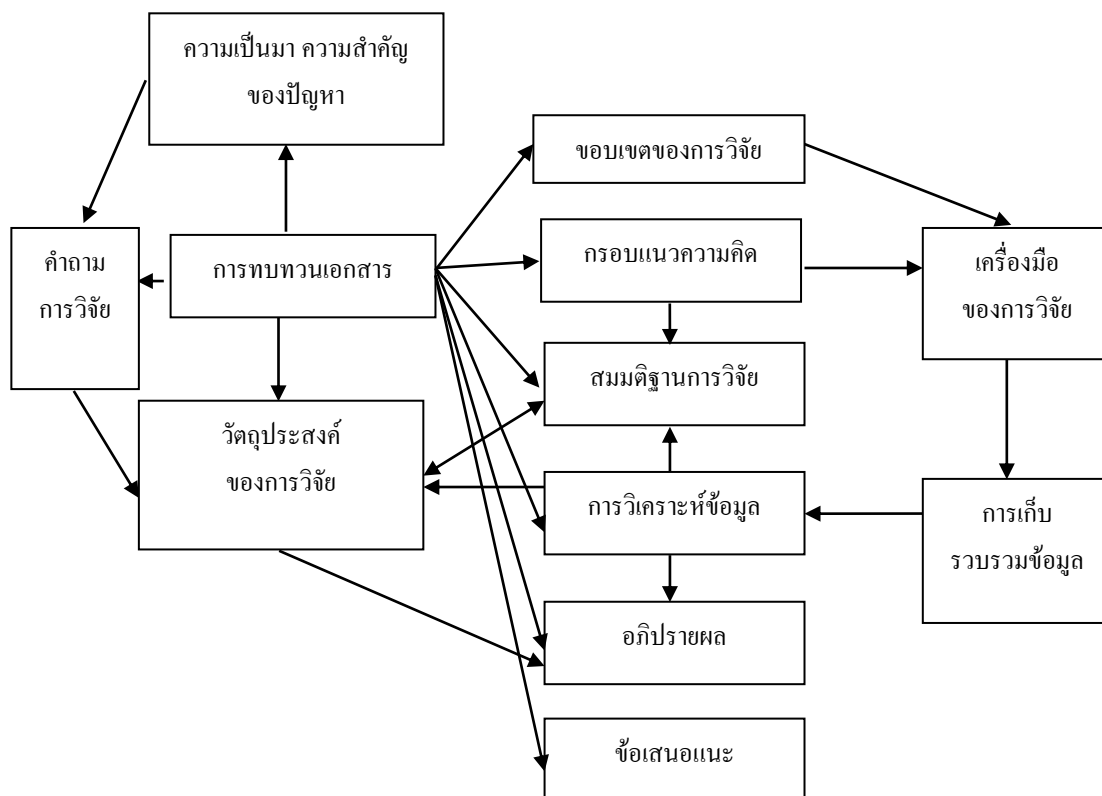
การอภิปรายผลเป็นการตรวจสอบหรือยืนยันคำตอบสิ่งที่นักวิจัยค้นพบจากการวิจัยให้มีความน่าเชื่อถือ กล่าวคือ ในกระบวนการวิจัย เมื่อได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว แนวคิดหรือทฤษฎีที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมจะถูกนำมาใช้ในการการอภิปรายผลเพื่อตรวจสอบสิ่งที่นักวิจัยค้นพบให้เกิดความน่าเชื่อถืออีกครั้ง ซึ่งได้แสดงดังภาพที่ 7

ภาพที่ 7 รูปแบบที่ 2 การเสนอแนะของการวิจัย

การเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ ที่น่าเชื่อถือนั้น ข้อเสนอแนะควรหยิบยกแนวคิดหรือทฤษฎีที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมมาใช้ประกอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะนั้นมีความน่าเชื่อถือมีความเป็นไปได้และเป็นรูปธรรมมากขึ้น

จากความสัมพันธ์ของการทบทวนวรรณกรรมกับหัวข้อวิจัยอื่น เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงของการทบทวนวรรณกรรมกับหัวข้อวิจัยอื่นในลักษณะรูปแบบความสัมพันธ์เชื่อมโยง 3 กลุ่ม ดังกล่าวสามารถนำมาสร้างเป็นแผนภูมิในภาพรวมซึ่งได้แสดงดังภาพที่ 8

ภาพที่ 8 ความสัมพันธ์ของการทบทวนวรรณกรรมกับเนื้อหาส่วนอื่นของการวิจัย

บทสรุป

การทบทวนวรรณกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการวิจัย อาจกล่าวได้ว่าสำคัญที่สุดของการวิจัย เนื่องจากการทบทวนวรรณกรรมนั้น หากมีการดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนอย่างเป็นระบบ จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับการวิจัยในส่วนอื่นๆ ของงานวิจัยได้อย่างกว้างขวาง และนำไปสู่การคาดการณ์ถึงความสำเร็จและคุณภาพของงานวิจัยนั้น ดังนั้นในกระบวนการวิจัย การทบทวนวรรณกรรมจึงเป็นขั้นตอนสำคัญขั้นตอนแรกของการวิจัย ที่จะนำไปสู่การออกแบบการวิจัย และรายละเอียดต่างๆ ที่เหมาะสม และสร้างความน่าเชื่อถือของเนื้อหาในแต่ละส่วนของการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- Boswell, C., & Cannon, S. (2009). *Introduction to nursing research: Incorporating evidence-based practice* (2nd ed.). London: Jones & Bartlett Learning.
- Cottrell, R. R., & McKenzie, J. F. (2011). *Health promotion and education research methods: Using the Five-chapter thesis/Dissertation model*. (2nd ed.). London: Jones & Bartlett Learning.
- Houser, J. (2007). *Nursing research: reading, using, and creating evidence*. London: Jones & Bartlett Learning.
- How to... write a literature review*. (2011). Retrieved October 24, 2014, from <http://www.emeraldinsight.com/authors/guides/write/literature.htm?part=2&view=print>
- Leary, Z. O. (2004). *The essential guide to doing research*. London: SAGE.
- Ryan, K., & Case, B. (2010). *Research preparation things to do before starting library research projects*. Retrieved October 24, 2014, from <http://www.calstatela.edu/library/guides/rprep.htm>
- The Stages of a Literature Review*. (2010). Retrieved October 24, 2014, from http://www.library.american.edu/Help/tutorials/lit_review/stages.html
- Writing Literature Reviews*. (2007). Retrieved October 24, 2014, from <http://www.monash.edu.au/lls/llonline/writing/general/lit-reviews/index.xml>
